

SARDAR PATEL UNIVERSITY
BCom (II Sem.) Examination
Thursday, 21st March 2013
11 am - 1 pm

UB02ECOM12/28 – Advanced Banking IV

કુલ ગુણા: ૫૦

સૂચનાઓ:

૧. દરેક પ્રશ્નનાં આંતરિક વિકલ્પો છે
૨. જવાબો ગુજરાતી/અંગ્રેજીમાં લખી શકાશે
૩. આંકડા, ગ્રાફ, ટેબલ આવકાર્ય છે
૪. દરેક પ્રશ્નને અનુરૂપ જ જવાબો લખવા
૫. ખોટી અને અપુરૂતી માહિતી લખવી નહિ
૬. બેર્કિંગની બદલાતી માહિતી લક્ષ્યમાં લેવી
૭. વિદ્યાનોમાં ચોકસાઈથી જવાબો લખવા

પ્ર.૧ માર્ગથા પ્રમાણે જવાબ આપો.

અ.	વાણિજ્ય બેન્કો માટે ૧૮૮૮ અને ૧૮૮૦માં થયેતા ફેરફારો લખો.	(૦૫)
બ.	અગ્રતાનુંકમી ક્ષેત્રોનાં ઉદાહરણ અને સંકલ્પના લખો.	(૦૫)
ક.	ભારતીય બેન્કોની ખામીઓ વર્ણિબો.	(૦૫)

અથવા

પ્ર.૧ માર્ગથા પ્રમાણે જવાબ આપો.

અ.	ભારતીય ગ્રામ્ય વિકાસમાં બેન્કોનો ફાળો લખો.	(૦૫)
બ.	ભારતીય બેન્કોમાં રોજગારી કેવી રીતે મળે ?	(૦૫)
ક.	નરસિંહ કમિટી ૧૮૮૮ની બેન્કિંગ ક્ષેત્રેની ભલામણો લખો.	(૦૫)

પ્ર.૨ નીચેના પ્રશ્નો વિસ્તારથી સમજાવો.

અ.	જાહેરક્ષેત્રની ફક્ત ૧૫ બેન્કોનાં નામ લખો.	(૦૮)
બ.	નવી બેન્ક ખોલવાની લાયસન્સ નીતિ સમજાવો.	(૦૭)

અથવા

પ્ર.૨ નીચેના પ્રશ્નો વિસ્તારથી સમજાવો.

અ.	ભારતીય બેન્કોના પ્રકારો ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.	(૦૮)
બ.	ભારતીય બેન્કોની કિપોઝીટોનું વિશ્લેષણ કરો અને આંકડાકીય માહિતી આપો.	(૦૭)

પ્ર.૩ નીચેનો “તફાવત” આપો.

અ.	નફો અને એન.પી.એ.	(૦૮)
બ.	શિક્ષણાની લોનના દસ્તાવેજો અને ઉધોગ લોનના દસ્તાવેજો	(૦૭)

અથવા

- પ્ર.૩ માગયા પ્રમાણે જવાબો લખો.
 અ. ધિરાણ માટેનું બેન્ક ફોર્મ વિગતો સહિત દોરો. (૦૮)
 બ. ધિરાણ માટે જરૂરી વિવિધ જામીનગીરીઓ ચર્ચો. (૦૭)

- પ્ર.૪ નીચે આઠ - સાચા અને ખોટાં બેન્કિંગ વિધાનો આપેલા છે, તે પેકી “હા” કે “ના” લખી (૧૫) સાચા જવાબો ટૂંકમાં લખો.

૧. રીજર્વ બેન્ક બુલેટીનમાં ફક્ત ફોટાઓ હોય છે.
૨. બેન્કિંગ વિષયની માહિતી ફક્ત લેખકના પુસ્તકો જ આપે છે.
૩. ૨૦૧૩થી મહિલા રાષ્ટ્રીય બેન્ક માટે રૂ.૧૦૦૦ કરોડ ફાળવ્યા છે.
૪. હવે બેન્કોની દરેક સેવાઓ મફત મળે છે.
૫. બેન્ક ઓફ બરોડા ગ્રાહકને સ્ટેટમેન્ટ કાઢવા પર/-રૂ. ચાર્જ વસુલ કરે છે.
૬. સહકારી બેન્કોનું સંપૂર્ણ સંચાલન રીજર્વ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા કરે છે.
૭. દરેક સ્નાતકને બેન્કો સીધી ભરતીમાં નોકરી આપે છે.
૮. બેન્કિંગ માહિતી માટે કોઈ સ્ત્રોતો નથી.

અથવા

- પ્ર.૪ નીચેનાં વિધાનોની ખરાઈ કરી સાચા જવાબો લખો. (૧૫)
૧. મોટા ઉધોગોને અફલક નાણાં ધિરવા એટલે અગ્રતાનુક્રમે ધિરાણ.
  ૨. રૂ. મહિનામાં બેન્ક ગ્રાહક ૧૦૦થી વધુ ચેક લખી શકે છે.
  ૩. રીજર્વ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા બુલેટીન વિશ્વબેન્કની પ્રગતિની માહિતી આપે છે.
  ૪. પોસ્ટ ઓફિસો હવે બેન્કિંગ કામકાજ બંધ કરી દેશો.
  ૫. બચતખાતામાં રૂ. એક કરોડ ભરી શકાતા નથી.
  ૬. રૂ.૧૦૦૦૦ થી વધુ વ્યાજ ઉપર ટીડીએસ કપાય છે.
  ૭. ભારતમાં કોર બેન્કિંગ અમલમાં છે.
  ૮. ભારતમાં હવે રૂપિયાને બદલે ડૉલરનું કરનસી આવ્યુ છે.

■ ■ ■ ■ ■ ■